

2019-09-10

TJÄNSTESKRIVELSE
KFKS 2019/789

Kommunstyrelsen

Klimat- och energistrategi för Stockholms län 2020-2045

Yttrande över Klimat- och energistrategi, till länsstyrelsen i Stockholms län

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen antar föreslaget yttrande till länsstyrelsen enligt bilaga 1 till enheten för strategisk stadsutvecklings tjänsteskrivelse daterad den 10 september 2019.

Sammanfattning av ärendet

Länsstyrelsen i Stockholms län har skickat Klimat- och energistrategi för Stockholms län 2020-2045 på remiss till Nacka kommun. Länsstyrelsen i Stockholms län har arbetat fram en reviderad klimat- och energistrategi. Strategin utgår från Sveriges nationella klimat- och energimål. Kärnan i strategin är en aktiv samverkan och länsstyrelsen föreslår att bilda *Klimatsamverkan Stockholm*. Klimatsamverkan ska ledas gemensamt av Länsstyrelsen, Region Stockholm, kommunförbundet Storsthlm samt Trafikverket Region Stockholm. Strategin redogör för nuläge, trender och strategiska utmaningar att arbeta med inom fyra, för länet särskilt viktiga, områden för att kunna nå netto-noll utsläpp till 2045: *Transporter och resande, Energiförsörjning, Sambällsplanering och bebyggelse* och *Konsumtion*. Vidare föreslår Länsstyrelsen en *gemensam regelbunden uppföljning* av klimatarbetet, särskilt gällande länets huvudsakliga utmaningar kring transporter och energiförsörjning.

Nacka kommuns synpunkter

I yttrandet lyfter Nacka kommun bland annat fram att det är positivt att strategin utgår från Sveriges nationella klimat- och energimål och att länets fyra särskilt viktiga insatsområden presenteras och fördjupas. Vidare lyfts att det är svårt att se att effekterna av strategin kommer leda regionen i rätt riktning. Behovet av omställning är tydligt och takten på minskningen av klimatutsläppen måste öka betydligt om vi ska nå målet om netto-nollutsläpp 2045. Regional samverkan finns redan idag och har funnits en lång tid men minskningen av utsläppen går fortfarande för långsamt. Något ytterligare behöver sannolikt tillföras samverkansmodellen för att öka takten i klimatomställningen.

Nacka kommun tror också att det är angeläget att tidigt fundera över hur det går att koppla samman pågående arbeten och åtgärder, exempelvis inom ramen för Fossilfritt Sverige, för att stärka klimatomställningen.

Ärendet

Länsstyrelsen i Stockholms län har skickat Klimat- och energistrategi för Stockholms län 2020-2045 på remiss till Nacka kommun. Remissen har behandlats av enheten för strategisk stadsutveckling med stöd av miljöenheten. Kommunen har begärt och beviljats anstånd om att inkomma med yttrandet den 29 oktober, istället för den 15 oktober, för att ärendet ska kunna behandlas av kommunstyrelsen.

Bakgrund

Länsstyrelserna har regeringens uppdrag att med ett långsiktigt perspektiv främja, samordna och leda det regionala arbetet kring energiomställning och minskad klimatpåverkan. Inom ramen för uppdraget och mot bakgrund av de långsiktiga energi- och klimatpolitiska målen – som har beslutats av riksdagen – ska länsstyrelserna bland annat leda och samordna arbetet med att i dialog med andra aktörer, som regionen i respektive län, ta fram nya långsiktiga regionala energi- och klimatstrategier. 2017 beslutade riksdagen att införa ett klimatpolitiskt ramverk för Sverige med målet att senast 2045 nå netto-noll utsläpp av växthusgaser, för att därefter nå negativa utsläpp. Under 2018-2019 har Stockholms länsstyrelse i linje med sitt uppdrag arbetat fram en reviderad klimat- och energistrategi för Stockholms län, som nu är ute på remiss. Strategin utgår från Sveriges nationella klimat- och energimål.

Strategins innehåll och förslag

Kärnan i den nu aktuella strategin är en aktiv samverkan. Strategin ska också fungera som ett ramverk att förhålla sig till i arbetet med att uppnå de nationella klimat- och energipolitiska målen. Den redogör för nuläge, trender och strategiska utmaningar att arbeta med inom fyra, för länet särskilt viktiga, områden för att kunna nå netto-noll utsläpp till 2045:

- *Transporter och resande*
- *Energiförsörjning*
- *Sambällsplanering och bebyggelse*
- *Konsumtion*

Länsstyrelsen föreslår att bilda *Klimatsamverkan Stockholm*. Klimatsamverkan ska ledas gemensamt av Länsstyrelsen, Region Stockholm, kommunförbundet Storsthlm samt Trafikverket Region Stockholm. Klimatsamverkan Stockholm ska fungera som ett forum för strategiska frågor om vägval, skapa samsyn, främja kunskapsutbyte för ökad effektivitet samt öka takten och stärka angelägenheten i åtgärdsarbetet. Klimatsamverkan Stockholm ska vara kopplad till den regionala miljö- och samhällsbyggnadsdialogen och dess råd och ha en nära kontakt med länets kommuner. Klimatsamverkan ska ta initiativ till förändringar som leder till minskade utsläpp, utifrån strategins utpekade åtgärdsområden. Klimatsamverkan ska hjälpa till att sprida goda exempel och vid kunskapsöverföring mellan aktörer.

Vidare föreslår länsstyrelsen en *gemensam regelbunden uppföljning* av klimatarbetet, särskilt gällande länets huvudsakliga utmaningar kring transporter och energiförsörjning.

Uppföljningen ska presenteras årligen och tydligt visa vad aktörerna har åstadkommit och vad som återstår för att nå målen.

Det föreslagna yttrandet

I det föreslagna yttrandet framförs i följande synpunkter.

- Det är positivt att strategin utgår från Sveriges nationella klimat- och energimål och att genomförandet av dessa sätts i en regional kontext.
- Det är positivt att länets fyra särskilt viktiga insatsområden presenteras och fördjupas på en relevant nivå. Kommunerna spelar en viktig roll i klimatomställningen inom alla de fyra utpekade områdena. Dessa områden stämmer även överens med Nacka miljöprogramms fokusområden när det gäller utsläppsminskning av växthusgaser.
- Strategin pekar ut en riktning för det gemensamma arbetet i länet, snarare än att vara en handlingsplan eller ett dokument som preciserar specifika mål eller åtgärder. Den övergripande karaktären på strategin gör det dock svårt att se att effekterna av denna strategi kommer leda regionen i rätt riktning. Om förslagen i strategin genomförs innebär det inte nödvändigtvis att regionen har minskat sina klimatutsläpp.
- Det konkreta arbetet med utsläppsminskning föreslås konkretiseras i gemensamma överenskommelser och planer som tas fram inom ramen för Klimatsamverkan Stockholm. Nacka kommun håller med om att samverkan är avgörande för att komma framåt i den komplexa klimatfrågan men ser också ett behov av snabbt agerande. Innan denna strategi har antagits, Klimatsamverkan har etablerats, gemensamma överenskommelser tagits fram och åtgärder vidtagits har det sannolikt hunnit gå flera år. Det är dyrbar tid när behovet av omställning är tydligt. Takten på minskningen av klimatutsläppen behöver öka om målet om netto-nollutsläpp ska kunna nås år 2045. Regional samverkan finns redan idag och har funnits en lång tid men minskningen av utsläppen går fortfarande för långsamt. Det framgår inte tydligt i strategin hur förslagen kring ytterligare samverkan ska göra reell skillnad. Något ytterligare behöver sannolikt tillföras samverkansmodellen för att öka takten i klimatomställningen.
- Arbetet med klimatomställningen av samhället behöver pågå parallellt inom flera sektorer. Inom ramen för Fossilfritt Sverige engageras både näringsliv och offentliga aktörer i klimatomställningen genom olika färdplaner. Många av dem har en koppling till de områden som klimat- och energistrategin pekar ut som prioriterade för regionen. Nacka står exempelvis bakom färdplanen för fossilfri bygg- och anläggningssektor. Enligt klimat- och energistrategin ska samverkan i förlängningen utökas med näringsliv, akademi och civilsamhälle. Nacka kommun tror att det är angeläget att tidigt fundera över hur det går att koppla samman pågående arbeten och åtgärder för att stärka klimatomställningen.
- Administrativt går det att förstå att regionen och staten är två olika parter som styrs på olika sätt. När det finns både en klimat- och energistrategi och klimatfärdplan för regionen, som båda har samma målsättning men inte helt överensstämmande insatsområden, riskerar dock den regionala styrningen att bli otydlig. För att

minimera otydlighet behöver regionen klargöra hur dessa två förhåller sig till varandra.

- Nacka kommun delar länsstyrelsens syn på att det behövs en regelbunden uppföljning av klimatarbetet. Uppföljning är en angelägen återkoppling till regionens aktörer, inte minst kommunerna, för att se om utvecklingen går åt rätt håll. Det behöver tydliggöras vem som förväntas ansvara för den gemensamma uppföljningen och vilket ansvar kommunerna har i denna uppföljning.

Ekonomiska konsekvenser

Beslutet innebär inga ekonomiska konsekvenser för Nacka kommun.

Konsekvenser för barn

Strategin utgår från De nationella klimatmålen. Om strategin kan hjälpa till att genomföra de åtgärder som behövs för att minska länets klimatpåverkan är det positivt ur ett barnperspektiv.

Handlingar i ärendet

Bilaga 1 Förslag till yttrande daterat 2019-09-10

Bilaga 2 Klimat- och energistrategi för Stockholms län 2020-2045

Andreas Totschnig
Chef
Enheten för strategisk stadsutveckling

Hillevi Eklund
Översiktsplanerare
Enheten för strategisk stadsutveckling